

Nota Recreatieve vaste vistuigvisserij - voorstel voor één landelijke regeling voor de Kustwateren en de Visserijzone per 1.1.2011

1. Aanleiding:

De rijksoverheid heeft vorig jaar het Nederlandse Aalbeheerplan vastgesteld. Dit vloeit voort uit Europese verplichtingen. De concretisering hiervan heeft zijn beslag gevonden in enkele aanpassingen van de Uitvoeringsregeling Visserij. Daarbij is tevens betrokken de uitvoering van de motie-Jacobi gericht op beperking van de standwant visserij.

Artikel 36 van de Uitvoeringsregeling Visserij is uitgebreid met een lid 2. waarin bepaald wordt dat per 1 januari 2011 geen vergunning meer verleend wordt voor de recreatieve visserij in zowel de kustwateren als de visserijzone met vaste vistuigen. Dit verbod omvat alle visserij activiteiten met standwant, fuiken en andere vaste vistuigen. Het algemene verbod hierop reikt daarmee verder dan bescherming van de palingstand.

De impact van het volledige verbod voor de kleinschalige recreatieve visserij op de eilanden is fors en staat niet in verhouding tot de omvang ervan. Op de eilanden maar ook elders in het Waddengebied vindt lokaal recreatief visserij plaats direct aan de kustlijn. Het gaat veelal om traditionele streek- c.q. eilandereigen vormen van visserij voor eigen gebruik, waarbij sprake is van beperkte lengtes aan netten of van het aantal fuiken.

N.B.: Hiervan moet onderscheiden worden de visserij per boot langs de Noordzeekust, waarbij -achter de branding- (en dikwijls meer grootschalig) netten worden uitgezet.

Er leeft vanuit het waddengebied sterk de wens te komen tot aanvullende c.q. specifieke regels om deze gebiedseigen vorm van visserij op enigerlei wijze te handhaven. Het Regionaal College voor het Waddengebied heeft de (toenmalige) minister van LNV gevraagd een modus te vinden om gegeven de noodzaak van bescherming van de palingstand de lokale zeevisserij in de kustwateren en vanaf het strand te kunnen voortzetten.

In het AO van 3 februari j.l. heeft de Tweede Kamer de minister verzocht het verbod op recreatief vissen met standwant te heroverwegen. De minister heeft vervolgens gedeputeerde Hollenga van Groningen -als portefeuillehouder voor Natuur, Visserij en Kennis in het Regionaal College Waddengebied- per brief gevraagd te zoeken naar een oplossing die het op beperkte schaal recreatief vissen met standwant langs de hele Nederlandse kust mogelijk moet (blijven) houden. De opdracht van de minister is dat het moet gaan om één landelijke regeling voor zowel de Kustwateren (Waddenzee en de Ooster- en Westerschelde) als de Visserijzone (de Noordzeekust) die regionaal uitgevoerd wordt.

2. Regelgeving

In de huidige situatie (tot 1.1.2011) gelden er verschillende regelingen voor de Kustwateren en de Visserijzone.

Voor de Kustwateren is in de huidige situatie voor recreatieve visserij met vaste vistuigen (staand want, hoekwant en fuiken) een vergunningstelsel van kracht. In de 'Toelichting recreatieve visserij met vaste vistuigen' wordt geregeld voor welke gebieden precies en onder welke restricties aldaar visserij wordt toegestaan. In bepaald aangewezen gebieden in

de Waddenzee (nader beschreven plekken onder de waddeneilanden) kan vergunning worden verkregen voor het vissen met maximaal 150m staandwant. Voor andere delen van de Waddenzee en voor de Westerschelde kan vergunning worden verkregen voor maximaal 30m staandwant. Voor weer andere gedeeltes van de Waddenzee (incl. de Dollard) en voor de gehele Oosterschelde geldt een verbod op staandwand visserij. Soortgelijke restricties zijn voor de verschillende kustwateren gesteld ten aanzien van het gebruik van hoekwant en fuiken.

Voor de Noordzeekust (incl. langs de Noordzeestranden van de eilanden) geldt krachtens de huidige visserijregeling geen beperking voor de recreatieve visserij (in principe kunnen netten onbeperkt worden uitgezet). Wel is het mogelijk dat hiervoor op grond van de Algemene plaatselijke verordening door individuele gemeenten beperkingen of verboden zijn gesteld uit hoofde van openbare orde, veiligheid, recreatiebelangen etc.

3. Oplossingsrichting

De lokale (kleinschalige) recreatieve visserij en de (meer grootschalige) visserij per boot niet onder één noemer scharen. Het zijn namelijk twee heel verschillende activiteiten. Het verbod op recreatieve visserij met staandwant is (o.a. met het oog op bescherming van bruinvissen) in feite alleen relevant en nodig waar deze activiteit wordt uitgeoefend per boot voor de kust. Met een verbod op die activiteit wordt hieraan tegemoetgekomen (artikel 37a Regeling instandhoudingsmaatregelen zeevisserij).

Het in standhouden van de mogelijkheid tot beperkte lokale visserijactiviteiten zal redelijkerwijs geen reële bedreiging vormen voor de visstand en het vormt geen factor dat een algeheel verbod rechtvaardigt.

Als oplossingsrichting wordt gekozen voor het opstellen van één regeling waarbij de lokale visserijbezigheid met staand want maar ook met fuiken in bepaalde mate kan worden bestendigd. Dit doet het meest recht aan de wens zoals deze vanuit het Waddengebied alsook vanuit de Tweede Kamer naar voren is gebracht en neergelegd in de opdracht van de minister te zoeken naar één regeling voor alle wateren.

In de regeling wordt een bovengrens voor staandwant voorgesteld van 100m netlengte per persoon per woonadres (zowel voor de Visserijzone als voor aangewezen delen van de Kustwateren). Hiermee wordt invulling gegeven aan het verzoek tot beperking van de staandwant visserij. Waar nodig kunnen nadere locatiespecifieke beperkingen of verboden worden gesteld, bijvoorbeeld voor kwetsbare gebieden of anderszins voor gebieden waar nu ook al verdergaande beperkingen gelden.

Voor het beperkt gebruik van fuiken, bijv. voor het vangen van platvis wordt voorgesteld dit toe te staan voor 2 fuiken per persoon per woonadres met een maaswijdte van 6 cm. Deze maaswijdte zal geen bedreiging vormen voor de paling. De minister kan overigens plekken aanwijzen waar het gebruik van fuiken is verboden. Een combinatie van vissen met staandwant en fuiken per persoon wordt uitgesloten.

Voorgesteld wordt het één en ander te concretiseren in een regeling tot specifieke vrijstelling van het verbod krachtens artikel 36, lid 2 Uitvoeringsregeling visserij.

4. Vrijstellingsregeling

Concreet kan de regeling tot vrijstelling van het verbod krachtens artikel 36, lid 2 Uitvoeringsregeling visserij als volgt worden geformuleerd en toegevoegd aan (het verbod uit) art. 36, lid 2 :

1. Het verbod is niet van toepassing voor het recreatief vissen op andere vissoorten dan aal in de volgende gevallen:
 - a. voor staandwant mits de lengte daarvan per persoon per woonadres niet meer bedraagt dan 100m.
 - b. voor maximaal 2 fuiken per persoon per woonadres met een minimale maaswijdte van 6 cm. per persoon per woonadres.
 - c. een combinatie van a. en b. is niet toegestaan.
2. De minister kan voor bepaald aangewezen delen van de kustwateren verdergaande beperkingen of verboden stellen aan het uitzetten van staandwant of het plaatsen van fuiken uitsluiten.
3. Van het voorgaande mag slechts gebruik worden gemaakt indien het voornemen tot vissen als hierboven bedoeld vooraf wordt gemeld bij het college van burgemeester en wethouders van de betreffende gemeente. Burgemeester en wethouders doen jaarlijks verslag van het aantal meldingen aan de minister.

N.B.: Het huidige stelsel van vergunningverlening door het rijk vervalt. Wel zullen in bepaalde gevallen vissers -net als tot nu toe- apart een schriftelijke toestemming nodig hebben van de eigenaar c.q. beheerder van het desbetreffende (vis)water conform de Algemene voorwaarden voor privaatrechtelijke vergunningen in de kustwateren.

5. Handhaving

Uit oogpunt van controle is het wenselijk dat bekend is door wie en hoeveel (aantal) netten er geplaatst worden en ook dat herkenbaar en traceerbaar is van wie deze zijn. Controle (en overige handhaving) is vanuit de gemeentelijke praktijk relatief eenvoudig (ook sociale controle doet zijn werk).

Voorgesteld wordt te werken met een eenvoudige meldingsplicht aan de gemeente. De gemeente doet één keer per jaar een overzicht van deze meldingen aan het rijk. De administratieve lasten hiervan zullen bij een eenvoudige melding heel beperkt zijn. Op deze wijze blijft er een goed inzicht bestaan in de mate waarin deze vorm van visserij zich ontwikkelt.

Strafrechtelijke opsporing zal plaats moeten vinden door personen die bevoegd zijn op basis van de visserijwet. Primair is dit de (regio)politie. Daarnaast kunnen zo nodig gemeentelijke en/of provinciale ambtenaren aangewezen worden als bijzonder opsporingsambtenaar. In de plaatselijke driehoek burgemeester-korpschef-OM moeten -net als het geval is in de huidige situatie- afspraken gemaakt worden over het politie toezicht in de reguliere surveillances.